

Total No. of Printed Pages—4

3 SEM TDC GEPL (CBCS) GE 3

2023

(Nov/Dec)

PHILOSOPHY
(Generic Elective)

Paper : GE-3

(Fundamentals of Indian Philosophy)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা : 1×8=8
Choose the correct answer :

(a) ভাৰতীয় দৰ্শনে এক শাস্ত্বত নৈতিক নিয়মত বিশ্বাস কৰে/
নকৰে।

Indian philosophy believes/does not
believe in an eternal moral order.

(b) চাৰ্বাক দৰ্শনৰ মতে প্ৰত্যক্ষ/অনুমান হৈছে জ্ঞানৰ একমাত্ৰ
উৎস।

According to Cārvāka, perception/
inference is the only source of knowledge.

- (c) বৌদ্ধ/জৈন দর্শনে অনেকান্তবাদ সমর্থন করে।
Bouddha/Jaina philosophy supports Anekāntavāda.
- (d) বৌদ্ধ/জৈন দর্শনে অনাত্মবাদত বিশ্বাস করে।
Buddhism/Jainism believes in Anātmavāda.
- (e) সাংখ্যৰ কাৰ্যকাৰণ-সম্পৰ্কীয় মতবাদক প্ৰকৃতি-পৰিণামবাদ/ব্ৰহ্ম-পৰিণামবাদ বুলি জনা যায়।
The Sāṅkhya theory of causation is known as Prakṛtipariṇāmavāda/Brahmapariṇāmavāda.
- (f) কপিল/পতঞ্জলি হৈছে যোগ দর্শনৰ প্ৰবৰ্তক।
Kapila/Patanjali is the founder of Yoga philosophy.
- (g) ন্যায় দর্শনে চাৰিটা/পাঁচটা প্ৰমাণ স্বীকাৰ কৰে।
Nyāya admits four/five kinds of Pramāṇa.
- (h) বৈশেষিক দর্শনে সাত/ন বিধ পদার্থক স্বীকাৰ কৰে।
The Vaiśeṣika admits seven/nine Padārthas.

2. চমু টোকা লিখা (যি কোনো পাঁচটা) : $4 \times 5 = 20$

Write short notes on (any five) :

- (a) উপনিষদৰ দর্শন
Philosophy of Upaniṣads

- (b) চার্বাক দর্শনৰ পৰাবিদ্যা
Metaphysics of Cārvāka philosophy
- (c) সাংখ্য দর্শনত কাৰণতাবাদ
Sāṅkhya theory of Causation
- (d) বৌদ্ধ দর্শনৰ প্ৰতীত্যসমুৎপাদবাদ
Pratityasamutpādvāda of Buddhism
- (e) ন্যায় দর্শনৰ অলৌকিক প্ৰত্যক্ষ
Alaukika Pratyakṣa of Nyāya philosophy
- (f) জৈন দর্শনৰ অনেকান্তবাদ
Anekāntavāda of Jainism

3. ভাৰতবৰ্ষত দর্শনৰ সংজ্ঞা কেনেধৰণে দিয়া হয়? ভাৰতীয় দর্শনৰ আন্তিক আৰু নাস্তিক সম্প্ৰদায়ৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। এই সম্প্ৰদায় দুটাৰ সাধাৰণ লক্ষণ পাঁচটা উল্লেখ কৰা। $3+5+5=13$

How is Philosophy defined in India? Explain the distinctions between Āstika and Nāstika schools of Indian philosophy. State five common features of these two schools.

অথবা / Or

ভাৰতীয় দর্শনৰ বিৰুদ্ধে থকা যি কোনো দুটা অভিযোগ আলোচনা কৰা। $6\frac{1}{2}+6\frac{1}{2}=13$

Discuss any two charges against Indian philosophy.

4. জৈন দৰ্শনৰ তৰ্কীয় আৰু জ্ঞানমীমাংসা-সম্বন্ধীয় মতবাদ হিচাপে
স্যাৎবাদ আলোচনা কৰা। 13

Discuss Syādvāda as logical and epistemological
theory of Jainism.

অথবা / Or

বৌদ্ধ দৰ্শনৰ চাৰি আৰ্যসত্য ব্যাখ্যা কৰা।

Explain the Four Noble Truths of Buddhism.

5. সাংখ্য দৰ্শনৰ মতে পুৰুষ কি? সাংখ্য দৰ্শনে কেনেকৈ পুৰুষৰ
অস্তিত্ব প্ৰমাণ কৰিছে? আলোচনা কৰা। 3+10=13

What is Puruṣā according to Sāṅkhya
philosophy? How does Sāṅkhya philosophy
prove the existence of Puruṣa? Discuss.

অথবা / Or

যোগদৰ্শন কি? অষ্টাংগ যোগৰ বিষয়ে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

3+10=13

What is Yoga philosophy? Explain briefly the
Aṣṭāṅga Yoga.

6. ন্যায় দৰ্শনৰ অনুমানৰ বিভিন্ন ভাগবোৰ আলোচনা কৰা। 13

Discuss the classification of inference of Nyāya
philosophy.

অথবা / Or

পদার্থ হিচাপে 'অভাব' বুলিলে কি বুজা? বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ 'অভাব'ৰ
বিষয়ে আলোচনা কৰা। 3+10=13

What do you mean by 'Abhāva' as a category?

Discuss the different types of 'Abhāva'.
